

РАМКОВО РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

от 19 юли 2002 година

относно борбата с трафика на хора

(2002/629/ПВР)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за Европейски съюз, и по-специално член 29, член 31, буква д), и член 34, параграф 2, буква б),

като взе предвид предложението на Комисията¹,

като взе предвид становището на Европейския парламент²,

като има предвид, че:

- (1) Планът за действие на Съвета и на Комисията относно оптималните правила за изпълнение на разпоредбите на Амстердамския договор за установяване на пространство на свобода, сигурност и правосъдие³, заключенията на Европейския съвет от Тампере на 15 и 16 октомври 1999 г., заключенията на Европейския съвет от Санта Мария да Ферия на 19 и 20 юни 2000 г., така както са възпроизведени в бордовата книга, и Европейският парламент в резолюцията си от 19 май 2000 г. относно съобщението на Комисията до Съвета и до Европейския парламент „За нови действия в борбата с трафика на жени“, указват или изискват законодателни действия с трафика на хора, по-специално общи определения, инкриминиране и санкции.
- (2) Съвместното действие 97/154/ПВР на Съвета от 24 февруари 1997 г. за борба с трафика на хора и сексуалната експлоатация на деца⁴ трябва да бъде последвано от допълнителни законодателни мерки, за да се намалят различията в съдебния подход на държавите-членки и да се разшири полицейското и съдебно сътрудничество срещу трафика на хора.
- (3) Трафикът на хора е сериозно погазване на основните права на личността и на човешкото достойнство и предполага жестоки практики като експлоатация и измама на незащитни лица, употреба на сила, заплахи, заробване за дългове и принуда.
- (4) Протоколът на Обединените нации, който цели да предотврати, ограничи и накаже трафика на хора, особено с жени и деца, допълва конвенцията на Организацията на обединените нации срещу

¹ ОВ С 62 Е, 27.2.2001 г., стр. 324.

² ОВ С 35 Е, 28.2.2002 г., стр. 114.

³ ОВ С 19, 23.1.1999 г., стр. 1.

⁴ ОВ L 63, 4.3.1997 г., стр. 2.

организираната транснационална престъпност и представлява решителна крачка към международно сътрудничество в тази област.

- (5) Децата са по-уязвими и следователно има по-голям риск те да станат жертви на трафика на хора.
- (6) Европейският съюз трябва да продължи значителната работа, свършена от международните организации, по-специално от Организацията на обединените нации.
- (7) Всяка държава-членка трябва да предприеме действия по отношение на тежкото престъпление трафик на хора, но също е необходимо да се приеме общ подход, включително дефиниране на елементи от наказателното право, общи за всички държави-членки, особено в областта на ефективните, съответстващи и възпиращи наказания. Съгласно принципите за субсидиарност и пропорционалност, настоящото рамково решение се ограничава до необходимия минимум за осъществяване на тези цели на нивото на общността.
- (8) Следва да се предвидят достатъчно строги наказания за извършителите на тези престъпления, за да влезе трафикът на хора в обхвата на вече приети инструменти за борба срещу организираната престъпност като например Съвместното действие 98/699/ПВР на Съвета от 3 декември 1998 г. относно прането на пари, разкриване, проследяване, замразяване или запор и конфискация на инструментите и облагите от престъпления⁵ и Съвместното действие 98/733/ПВР на Съвета от 21 декември 1998 г. относно инкриминирането на участие в престъпна организация в държавите-членки на Европейския съюз⁶.
- (9) Настоящото рамково решение е принос към предотвратяването на трафика на хора и борбата срещу това явление, като допълва вече приети инструменти, например Съвместното действие 96/700/ПВР на Съвета от 29 ноември 1996 г., за приемане на програма за насърчаване и обмен между лицата, които са отговорни за противодействието на трафика на хора и сексуалната експлоатация на деца (STOP)⁷, Съвместно действие 96/748/ПВР на Съвета от 16 декември 1996 г. за разширяване на мандата на отдел „Наркотици“ на Европол⁸, Решение № 293/2000/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 24 януари 2000 г. относно приемане на програма за действие (Програма Дафне) (2000 – 2003 г.) относно превантивни мерки за борба срещу насилието над деца, подрастващи и жени⁹, Съвместно действие 98/428/ПВР на Съвета от 29 юни 1998 г. относно създаването на Европейска съдебна мрежа¹⁰, Съвместно действие 96/277/ПВР на Съвета от 22 април 1996 г. относно рамка за обмен на магистрати за връзка за подобряване на съдебното

⁵ ОВ L 333, 9.12.1998 г., стр. 1. Съвместно действие, последно изменено с Рамково решение 2001/500/ПВР (ОВ L 182, 5.7.2001 г., стр. 1).

⁶ ОВ L 351, 29.12.1998 г., стр. 1.

⁷ ОВ L 322, 12.12.1996 г., стр. 7.

⁸ ОВ L 342, 31.12.1996 г., стр. 4.

⁹ ОВ L 34, 9.2.2000 г., стр. 1.

¹⁰ ОВ L 191, 7.7.1998 г., стр. 4.

сътрудничество между държавите-членки на Европейския съюз¹¹ и Съвместно действие 98/427/ПВР на Съвета от 29 юни 1998 г. относно добрите практики за взаимопомощ по наказателноправни въпроси¹².

- (10) Необходимо е да се отмени Съвместно действие 97/154/ПВР на Съвета, доколкото то се отнася до трафика на хора,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РАМКОВО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Престъпления, свързани с трафика на хора с цел експлоатация на техния труд или сексуална експлоатация

1. Всяка държава-членка предприема необходимите мерки, за да гарантира, че следните деяния ще са наказуеми:

наемане, транспорт, прехвърляне, подслон, последващ прием на дадено лице, включително предаване или трансфер на упражнявания на него контрол:

а) когато се прибегва до принуда, сила или заплахи, включително отвличане, или

б) когато се прибегва до лъжа или измама, или

в) когато има злоупотреба с власт или с положение на уязвимост, така че лицето няма друг избор, освен да се подчини на тази злоупотреба, или

г) когато има предлагане или приемане на пари или облаги за получаване на съгласието на лице, което има власт над друго,

с цел експлоатация на труда или услугите на това лице, включително под формата на насилствени или задължителни услуги или труд, робство или аналогични практики, или

с цел експлоатация на чужда проституция или други форми на сексуална експлоатация, включително порнографията.

2. Съгласието на жертвата на трафик на хора за действителна или замисляна експлоатация не се зачита, когато е получено по начините, посочени в параграф 1.
3. Когато деянията, посочени в параграф 1, се отнасят до деца, те са трафик на хора и като такива са наказуеми, дори да не е използван никой от начините, посочени в параграф 1.
4. За целите на настоящото рамково решение, под „дете“ се разбира всяко лице на възраст под 18 години.

¹¹ ОВ L 105, 27.4.1996 г., стр. 1.

¹² ОВ L 191, 7.7.1998 г., стр. 1.

Член 2

Подбuditелство, участие, съучастие и опит за престъпление

Всяка държава-членка предприема необходимите мерки, за да гарантира, че ще са наказуеми подбuditелството към престъпленията, посочени в член 1, участие, съучастие или опит за извършването на тези престъпления.

Член 3

Наказания

1. Всяка държава-членка ще предприеме необходимите мерки, за да гарантира, че престъпленията по членове 1 и 2 ще подлежат на ефективни, съответстващи и възпиращи наказания, които могат да бъдат основание за екстрадиция.
2. Всяка държава-членка ще предприеме необходимите мерки, за да гарантира, че престъпленията, посочени в член 1, ще подлежат на наказания с лишаване от свобода до осем години, когато са извършени при следните условия:
 - а) престъплението целенасочено или по непредпазливост е застрашило живота на жертвата, или
 - б) престъплението е извършено срещу особено уязвима жертва. За особено уязвима се счита жертва, която не е достигнала възрастта на сексуално пълнолетие, определена от националното законодателство, и когато престъплението е извършено с цел експлоатация на чужда проституция или други форми на сексуална експлоатация, включително порнографията;
 - в) престъплението е извършено с насилие или е причинило особено тежки вреди на жертвата;
 - г) престъплението е извършено в рамките на престъпна организация по смисъла на Съвместно действие 98/733/ПВР.

Член 4

Отговорност на юридическите лица

1. Всяка държава-членка ще предприеме необходимите мерки, за да гарантира, че юридическите лица ще носят отговорност за престъпленията, посочени в членове 1 и 2, които са извършени за тяхна сметка от лице, действащо от свое име или в качеството си на член на ръководен орган на юридическото лице, ако е налице едно от следните условия:
 - лицето представлява юридическото лице, или

- има управленски правомощия от името на юридическото лице, или
 - има контролни функции в рамките на юридическото лице.
2. Освен случаите по параграф 1, всяка държава-членка ще предприеме необходимите мерки, за да гарантира, че дадено юридическо лице ще носи отговорност, когато поради липса на надзор или контрол от страна на лицата, посочени в параграф 1, е допуснало лице под негова юрисдикция да извърши престъпленията, посочени в членове 1 и 2, за сметка на въпросното юридическо лице.(
 3. Отговорността на юридическото лице по силата на параграфи 1 и 2 не изключва наказателни преследвания срещу физическите лица, извършители, подбудители или съучастници на престъпленията, посочени в членове 1 и 2.
 4. За целите на настоящото рамково решение под „юридическо лице” се разбира всяка институция, която има този статут съгласно националното законодателство, с изключение на държавата или други обществени институции и обществените международни организации.

Член 5

Санкции срещу юридическите лица

Всяка държава-членка ще предприеме необходимите мерки, за да гарантира, че всяко юридическо лице, отговорно по смисъла на член 4, ще подлежи на ефективни, съответстващи и възпиращи наказания, включително наказателни или ненаказателни глоби и евентуално други санкции като:

- а) мерки за прекратяване на достъпа до обществени облаги или обществени помощи;
- б) мерки за временна или постоянна забрана за извършване на търговска дейност;
- в) поставяне под съдебно наблюдение;
- г) съдебна мярка за разтурване,
- д) временно или окончателно затваряне на заведението, където е извършено престъплението.

Член 6

Подсъдност и преследване

1. Всяка държава-членка ще предприеме необходимите мерки, за да определи подсъдността на престъпленията, посочени в членове 1 и 2, когато:

- а) престъплението е извършено изцяло или отчасти на нейна територия, или
- б) извършителят на престъплението е неин гражданин, или
- в) престъплението е извършено за сметка на юридическо лице, установено на нейна територия.

- 2. Всяка държава-членка може да реши, че няма да прилага, или ще прилага само при специфични случаи и условия, правилата за подсъдност, посочени в параграф 1, букви б) и в), доколкото въпросното престъпление е било извършено извън нейна територия.
- 3. Всяка държава-членка, която по силата на своето национално законодателство не екстрадира свои граждани, ще предприеме необходимите мерки, за да определи подсъдността на престъпленията, посочени в членове 1 и 2, и да ги разследва, когато са извършени от нейни граждани извън нейна територия.
- 4. Държавите-членки уведомяват Генералния секретариат на Съвета за решението си как ще прилагат параграф 2, като посочват при нужда специфичните условия или обстоятелства, при които ще прилагат решението си.

Член 7

Защита и помощ за жертвите

- 1. Държавите-членки гарантират, че следствието или преследването на престъпленията, посочени в това рамково решение, няма да зависят от изявление или обвинение, произтичащи от лице, което е жертва на престъплението, поне в случаите, когато се прилага член 6, параграф 1, буква а).
- 2. Децата, жертви на някое от престъпленията, посочените в член 1, трябва да се считат за особено уязвими жертви, съгласно член 2, параграф 2, член 8, параграф 4 и член 14, параграф 1 на Рамковото решение 2001/220/ПВР на Съвета от 15 март 2001 г. относно правното положение в наказателни процедури на жертвите на престъпление¹³.
- 3. Когато жертвата е дете, държавите-членки предприемат всичко необходимо, за да гарантират подходяща помощ на семейството му. Когато е възможно и необходимо, държавите-членки прилагат член 4 на Рамковото решение 2001/220/ПВР.

Член 8

Териториален обхват

Настоящото рамково решение се прилага и по отношение на Гибралтар.

¹³ ОВ L 82, 22.3.2001 г., стр. 1.

Член 9

Прилагане на Съвместното действие 97/154/ПВР

Съвместното действие 97/154/ПВР престава да се прилага в частта, която се отнася до трафика на хора.

Член 10

Изпълнение

1. Държавите-членки са длъжни да приемат мерки, необходими за изпълнението на това рамково решение, най-късно до 1 август 2004 г.
2. До тази дата държавите-членки са длъжни да уведомят Генералния секретариат на Съвета и Комисията за текста на разпоредбите в тяхното национално право, осигуряващи изпълнението на задълженията, които им налага настоящото рамково решение. Въз основа на тази информация Комисията ще изготви доклад, на базата на този доклад Съветът ще провери, най-късно до 1 август 2005 г., в каква степен държавите-членки са се съобразили с разпоредбите на настоящото рамково решение.

Член 11

Влизане в сила

Настоящото рамково решение влиза в сила при публикуването му в *Официален вестник на Европейските общности*.

Съставено в Брюксел на 19 юли 2002 година.

За Съвета:
Председател
T. Pedersen